

Учење, емоције и настава

Learning, emotions and teaching

Snježana Kević-Zrnić

Originalni naučni rad doi: 10.7251/NSK1401107K UDK: 37.015.3:159.953.5 Original scientific paper

**(Тања Станковић-Јанковић,
Учење учења и емоције у
настави, Арт принт, Бања
Лука, 2012)**

**(Tanja Stanković-Janković,
Učenje učenja i emocije u
nastavi, Art print, Banja
Luka 2012)**

У научним круговима стидљиво се провлачи синтагма друштво учења и/или знања. Ово друштво које учи и својим знањем осигурава егзистенцију и напредак у свим сферама живота, не може постојати без појединаца који уче, користе и дограђују своје знање. Можда се због тога ова одредница избјегава, јер тешко бисмо процијенили које друштво може да одговори на овај изазов. Неправедно смо учење смјештали у институције. У њима није било мјеста за емоционалност. Наставник је своје емоције заборављао доласком на час, а ученици би, поучени његовим примјером, покушавали радити исто. Наметнуто

There is a phrase which appears in the scientific circles-the society of learning and/or knowledge. This society, which by its learning and knowledge assures the very existence and progress in all spheres of life, cannot exist without individuals who learn, use and upgrade their knowledge. Perhaps that is why this phrase is being avoided, for it could be hard to assess which society is capable to respond to such a challenge. We have been doing an injustice by placing the learning into the institutions. There was no place for emotionality in those institutions. Teachers would forget their emotions as they entered their classrooms, and students, following their examples, would try to

и под притиском, учење није доводило, и данас не доводи до позитивних емоција у настави. Оно према чему немамо позитивне емоције, не можемо радити добро, па се намеће питање какво је учење и какво знање наших ученика и да ли они могу одговорити на изазове савременог друштва, ма како га звали. Дјелом „Учење учења и емоције у настави“ ауторка нас подсећа на значај хуманијег и слободнијег приступа учењу и настави.

У оквиру поглавља Теоријске основе истраживања, ауторка ненаметљиво суочава теорије учења (бихејвиористичке, когнитивне и хуманистичке) са учењем учења. Потом, цјелину заокружује Емоцијама у настави, те наводи значајне налазе тангентних истраживања. Учење као сложен процес објашњава једноставно и конкретно, при том не изостављајући значајне факторе као што су: циљеви, мотивација, памћење, концентрација, заборављање, метакогницији и слично. Осврнувши се на физиолошке процесе мозга, поткрепљује природну повезаност емоција и учења, те нам даје низ интересантних и изузетно креативних примјера како да учимо, како да обогатимо себе. Бројне методе и технике ефикасног учења описане су тако једноставно, а опет научно утемељено, док је повезаност са емоцијама, кроз наведене примјере, и више него очигледна. Све то је обogaћено оригиналним и креативним илустрацијама и графичким приказима.

do the same. Being imposed and conducted under pressure, learning did not, and still does not elicit positive emotions in class. The tasks we do not have positive emotions for, we cannot do well, so the question is what kind of learning and what kind of knowledge do our students get, and can they meet the challenges of modern society, whatever it might be called. By her work “Learning How to Learn and Emotions in Education”, the author reminds us about the significance of a more humane and more liberal approach to learning and education.

In Chapter “Theoretic basis of research”, the author unobtrusively puts theories of learning (behavioral, cognitive and humanistic ones) versus the learning how to learn. Then, the circle is closed by “Emotions in education”, and the notable findings of tangential research are presented. Learning, as a complex process, is explained in a simple and concrete way, without omitting the important factors such as: goals, motivation, memory, concentration, forgetting, metacognition etc. In regard to physiologic processes of the brain, the author backs up the natural connection between emotions and learning, giving us a number of interesting and extraordinary creative examples how to learn and enrich ourselves. Numerous methods and techniques of efficient learning are described in a simple, yet scientifically based way, while the connection with emotions is, as shown by examples, more than obvious. All this is flavored by original and creative illustrations and graphic representations.

Одредивши предмет, циљ и задатке истраживања, ауторка нас уводи у сложену методологију. У поглављу Методолошка основа истраживања храбро претпоставља да вредновање учења од стране ученика и њихове емоције стоје у међузависном односу. Потом износи претпоставке да пол, успјех, узраст, интензитет емоција, пажња, технике успјешног учења и компетенције ученика не можемо игнорисати када је у питању учење учења. Примјеном истраживачких метода и техника, те одређених инструмента којима је суштински захватила ове елементе, ауторка је дошла до значајних и апликативних налаза. Како овим приказом желим заинтересовати читаоце за Учење учења и емоције у настави, нећу износити резултате истраживања, а опет, морам нагласити да након овог рада, можемо, са пуним правом, тврдити да међузависност вредновања обуке за учење и емоција ученика постоји. У поглављима Резултати истраживања и њихова интерпретација и Синтеза налаза истраживања, ауторка детаљно, научно утемељено и методолошки коректно износи добијене налазе, коментарише реализовано и несебично упућује на наредна истраживања и актуелна питања. У Закључцима, су нам предочени одређени фактори које ауторка сматра важним, али се није детаљније њима бавила у раду, па нам скреће пажњу на школску оцјену и социјалну димензију која јој измиче, потом напомиње важност едукације на-

Defining the subject, goal and tasks of the research, the author leads us into a complex methodology. In the Chapter "Methodological basis of research", she boldly hypothesized that valuing of learning how to learn by students stands in an interdependent relation to their emotions. Later, she presents hypotheses that sex, success, age, intensity of emotions, attention, techniques of successful learning and students' competencies cannot be ignored when it comes to learning how to learn. By applying the research methods and techniques, as well as certain instruments with which she essentially grasped these elements, the author came to significant and applicable findings. As my goal is to get the readers interested in "Learning How to Learn and Emotions in Education", I shall not present the research findings here, and yet, I have to point out that, after this work, we can rightfully claim that interdependence of valuation of learning how to learn and emotions of students does exist. In chapters "Results of research and their interpretation" and "Synthesis of research findings", the author, in detailed, scientifically based and methodologically correct way, presents the findings, comments on the goals fulfilled, and generously opens the path to future research as well as the actual questions. In "Conclusions" we are presented with certain factors which the author considered important, but has not dealt with in detail, so she points out to the school marks and their social dimension that is being missed, and then she stresses out the importance of education of teachers

ставника за примјену техника успјешног учења. Оправдано је нагласила потребу за уџбеницима и приручницима који би садржавали одређене инструкције за успјешно учење.

Наравно, важно је напоменути да кроз овај рад провејава искричавост хуманог педагога. Неспутана традиционалом школом коју је похађала и у којој је радила, ауторка Тања Станковић-Јанковић, у рад је уткала, поред научног и један пријатељски, људски и прије свега брижан однос према ученику, а плаши ме да је данас тога све мање.

Нећу погријешити ако овај рад назовем примјером коректног цитирања и академског писања, што се види и у Литератури, Индексу имена и Индексу појмова. Поред тога Прилози су значајан сегмент, јер ауторка приказује табеле и инструменте кориштене у раду. На крају, Учење учења и емоције у настави су писане прегледно, језгровито и јасно, без сувишних страних термина, што и читаоцима који нису из просвјете омогућава да лакоћом приступе овом штиву, а студентима да за кратко вријеме усвоје, оvdје приказане, веома важне путоказе за даљи рад и напредовање. И што је најважније сви они који не знају како „учити учење” у овој књизи нека потраже одговор.

in applying the techniques of successful learning. The author justifiably stressed out the need for textbooks and handbooks that would contain certain instructions for successful learning.

Of course, it is important to mention the zeal of a humane pedagogue, which is noticeable throughout this work. Unconstrained by the traditional school she attended and worked in, the author, Tanja Stanković-Janković, besides the scientific, also implemented into her work a friendly, humane and, before all, caring relationship with the students, which is, I'm afraid, rare to be seen nowadays.

We shall not be wrong if we call this work an example of correct citing and academic writing, which can be seen in “Literature”, “Index of names” and “Index of terms”. Besides that, the “Appendices” are an important segment, where the author presents the tables and instruments which were used. Finally, “Learning How to Learn and Emotions in Education” is written concise and clearly, without obsolete foreign expressions, which enables the readers who are not of the educational profession to easily approach the reading, while the students, on the other hand, can learn in a short time period about the pathways for their further work and advancement. And, what is most important for all those who do not know how to “learn how to learn”, let them seek the answer in this book.